

STOROČNICA AUGUSTA BRUNNERA

Tohto roku je tomu 100 rokov, čo sa narodil (3. januára) významný kresťanský orientovaný filozof a teológ personalistického smeru August Brunner.

Brunner bol podobne ako Albert Schweitzer Alsasan a celý svoj plodný život sa usiloval o zmierenie francúzskej a nemeckej národnosti, ako aj konfesii na tomto území. Toto úsilie sa transformovalo aj do jeho myslenia, ktoré možno považovať za dialogické par excellence. Významne prispel k tvorbe nemeckej dialogickej filozofie a teológie.

Po rehoľných štúdiách v Nemecku, Holandsku a Francúzsku rozvinul epistemológiu louvainského filozofa Gabriela Picarda. Prednášal filozofiu na univerzitách v Beirute a v Pulachu pri Mníchove. Vyše štyridsať rokov pracoval v redakcii významného nemeckého jezuitského kultúrneho mesačníka Stimmen der Zeit. Napísal vyše šesťdesiat kníh, z toho dvadsať filozofických, venovaných prevažne gnozeologickej a ontologickej problematike.

Kľúčovou Brunnerovou ideou, formulovanou najmä v diele *Stupňovitá stavba sveta*, je, že ľudskému poznaniu je najadekvátnejšie poznanie osoby človeka, a nie organického a anorganického sveta. Z toho mu vyplynulo, že najmenej nás zaväzujú poznatky z prírodných vied, naproti tomu poznatky z humanitných vied nás eticky zaväzujú v jadre našej bytosti. Analogicky Brunner celú ontológiu rozvíja cez prizmu ľudskej osoby: osoba sprostredkúva prístup k samotnému bytiu, a to stupňovito, najprv k bytiu vlastnej osoby, potom k bytiu nižších entít a napokon k bytiu ako bytiu.

Podrobnejšie sa čitateľ dočíta o Brunnerovi v mojom článku *August Brunner, S. J. Mysliteľský odkaz pri príležitosti jeho storočnice*. Viera a život, 1994, č. 3.

Ján Letz

NAŠI AUTORI

PAVOL KOPRDA, Ústav svetovej literatúry SAV, Konventná 13, 813 64 Bratislava, SR; MIROSLAV MARCELLI, Katedra filozofie a dejín filozofie FF UK, Šafárikovo nám. č. 6, 818 06 Bratislava, SR; JOSEF CIBULKA, Filozofický ústav SAV, Klemensova 19, 813 64 Bratislava, SR; PETER STACH, Katedra filozofie a dejín filozofie FF UK, Šafárikovo nám. č. 6, 818 06 Bratislava, SR; LINO VELJAK, Katedra ontológie a teórie poznania Filozofickej fakulty Univerzity Záhreb, Chorvátsko; RUDOLF LÖBL, Darmstadt, SRN; IMRICH STARÍČEK, Topoľová 9, 811 04 Bratislava, SR; MARTA B. ZÁGORŠEKOVÁ, Filozofický ústav SAV, Klemensova 19, 813 64 Bratislava, SR; ANDREJ KOPČOK, Filozofický ústav SAV, Klemensova 19, 813 64 Bratislava, SR; JIŘÍ HROBČICKÝ-VOJTÁŠEK, Vajanského nábr. 9, 811 02 Bratislava, SR.